

‘MET NUMO KAN MÉÉR DAN ELKE WEEK EEN UUR OEFENEN’

Michiel Elzerman is docent Nederlands, taalcoördinator en expertteamvoorzitter op het Zone.college in Twello, waar hij nu tien jaar werkt. Het Zone.college Twello is een vmbo-school binnen het profiel groen. Alle leerlingen in leerjaar 1 tot en met 3 oefenen taal en rekenen in Numo. In leerjaar 4 hebben leerlingen die daar nog behoefte aan hebben een NUMO-licentie. In een interview vertelt Michiel hoe de school Numo gebruikt voor het verbeteren van taal- en rekenvaardigheden en op welke manier hij Numo inzet in de les.

MAATWERK IN NUMO

‘Aan het begin van elk schooljaar starten we met een 0-meting met de Testsuites van Kurve, zodat we precies zien hoe leerlingen scoren op de verschillende vaardigheden of domeinen. Vervolgens wordt door middel van een koppeling voor elke leerling een passend leerplan in

Numo Praktijkverhaal

Numo klaargezet. Het voordeel daarvan is dat we al snel zicht hebben op wat onze leerlingen kunnen per taal- of rekendomein. Daardoor kunnen we onze leerlingen op maat bedienen. Wanneer we in de les bijvoorbeeld met schrijven bezig zijn, kijk ik ook altijd even in de resultatenoverzichten. Wie is er bijvoorbeeld goed in werkwoordspelling en wie heeft daar nog moeite mee? Op basis daarvan kan ik makkelijk differentiëren en aan een deel van de klas uitleg geven, terwijl de rest van de klas met iets anders bezig is.'

0-METING, HET STARTPUNT

'We vertellen leerlingen van te voren waarom we een 0-meting afnemen. We benadrukken dat ze hier geen cijfer voor krijgen, maar dat het wel belangrijk is dat ze hier hun best voor doen. Want op basis van de resultaten worden de leerplannen in Numo klaargezet. Ook leggen we uit dat het doel van Numo is om hen te helpen met de aspecten van taal en rekenen waar zij nog moeite mee hebben.

Na de nulmeting gaan we met leerlingen in gesprek over de resultaten. Dan weet elke leerling op welke vaardigheden in Numo hij of zij zich gaat richten. Leerlingen zijn meestal nieuwsgierig naar hun scores. Wanneer ze eenmaal bezig zijn in Numo, monitoren we de resultaten en gaan met hen in gesprek als we bijzonderheden zien.'

AFWISSELING

'Soms hoor ik van docenten van andere scholen dat ze een "Numo-uur" hebben. Met een les van vijftig minuten betekent dit dat leerlingen drie kwartier achter elkaar achter een laptop zitten. Ik vind dat veel te lang; de meeste leerlingen hebben niet zo'n lange aandachtsspanne.

Onze docenten hebben de ruimte om zelf te bepalen hoe Numo wordt ingezet. We streven naar dertig minuten per week

oefenen voor Nederlands, gespreid over een aantal lessen.

Zelf begin ik meestal met instructie en een verwerkingsopdracht. Daarna is er nog zo'n tien minuten over om te oefenen in Numo. Maar als het om welke reden dan ook handig is om te beginnen met oefenen in Numo, dan doe ik dat.

Het is in elk geval niet de bedoeling om leerlingen in Numo aan het werk te zetten, zodat ik zelf tijd heb om mijn mail weg te werken. Wanneer leerlingen aan het oefenen zijn neem ik een actieve rol in: ik loop rond in de klas en help leerlingen die vragen hebben. Numo is een prachtig instrument dat de leerling voorziet van feedback, maar in samenwerking met de docent is het een nog krachtiger middel.'

TAKEN OF LEERPLAN

'Afhankelijk van het onderwerp van de les, werken leerlingen aan taken of aan hun leerplan. Wanneer we met begrijpend lezen bezig zijn geweest, geef ik hun de opdracht om aan hun leerplan Lezen in Numo te werken. Maar als ik instructie heb gegeven over een onderdeel van werkwoordspelling, zet ik een taak klaar die daarbij aansluit. Dat geeft leerlingen de mogelijkheid om direct te oefenen en dan kan ik meteen kijken of ze het begrepen hebben. Soms differentieer ik daarin en zet ik verschillende taken klaar voor leerlingen. Wanneer ik zie dat een of meer leerlingen de stof nog onvoldoende begrijpen, ga ik kijken of ik hun de lesstof nog op een andere manier kan uitleggen.

Ervaring leert dat leerlingen verbanden en signaalwoorden bij begrijpend lezen en werkwoordspelling moeilijk vinden. Voor die onderwerpen gebruik ik vaak taken. Verder oefenen leerlingen in hun leerplannen, want dan werkt de adaptiviteit van het programma en dat is natuurlijk een voordeel.

Als tijdens de les schrijfvaardigheid centraal staat, werk ik ook weleens andersom. Dan laat ik leerlingen bijvoorbeeld eerst een paar oefenmailtjes schrijven en vermeld ik in de kantlijn waar hij of zij nog op moet letten. Dat kan ook betekenen dat ik verwijs naar een taak of leerplan die ik heb klaargezet.'

LEERLINGEN IN KAART

'Door elk jaar eerst een 0-meting te doen, krijgen we inzicht in de volledige instroom, maar ook op klasniveau en op individueel niveau. Op basis van wat we zien op klasniveau maken we een klassenplan en op individueel niveau krijgen leerlingen leerplannen op maat.

Dit jaar was er een duidelijk verschil te zien in twee derde klassen. In de ene klas lag het niveau van spelling laag en in de andere klas bleken leerlingen vooral moeite te hebben met begrijpend lezen. Ik heb mijn lessenplannen van die klassen aangepast aan dit beeld, waardoor de lessen van de ene klas 3 er dus anders uitzien dan de lessen van de andere klas 3.

Soms zeggen mensen dat werken met Numo veel tijd kost. Ik zie het anders. Het neemt mij juist veel werk uit handen, omdat ik makkelijk zie hoe ik kan differentiëren. En de meldingen die Numo genereert, helpen mij om gerichte acties te ondernemen. Eigenlijk kun je stellen dat je met Numo meteen een plan voor handen hebt om om te gaan met achterstanden.'

TAAL- EN REKEN BELEID

‘Ons taalbeleid is gericht op vier pijlers: achterstandbestrijding, leesbevordering, dyslexie en taalgericht vakonderwijs. Bij de achterstandbestrijding speelt Numo een grote rol.

De resultaten van de Muiswerk Testsuites worden elk jaar gepresenteerd aan het managementteam, zodat zij op de hoogte zijn van de resultaten. Eén van de dingen die wij doen aan leesbevordering is tien minuten lezen tijdens elke les. Taalgericht vakonderwijs is waar we ons nu verder over buigen.’

LAPTOPS

‘Toen leerlingen nog geen eigen device hadden, moesten we laptopkarren reserveren als we hen in Numo wilden laten werken. Dat werkte prima, maar we moesten als collega’s wel goed afspraken maken wie op welk moment de laptops tot zijn beschikking had. Als je afhankelijk bent van de beschikbaarheid van computerlokalen of van laptopkarren, ben je als docent geneigd om de leerlingen die hele les in Numo te laten werken. Dat werkt veel minder goed, want een hele les oefenen in Numo gaat op den duur vervelen. Als je van een van beide afhankelijk bent, zou ik adviseren om een les in tweeën te knippen en halverwege te wisselen met een collega.’

BETROKKENHEID BIJ NUMO

‘De taal- en rekencoördinatoren zijn meteen ook beheerder van Numo. Ik ben dus één van de Numo-beheerders van onze school. Verder zijn alle taal- en reken/wiskundedocenten betrokken bij Numo.

De rol van docenten en een actieve houding is cruciaal. Daarom is het belangrijk dat docenten goed worden meegenomen in het taalbeleid en in de visie rond het gebruik van Numo. Ook moeten ze worden opgeleid om goed met Numo te werken.

Twee jaar geleden hadden we veel nieuwe docenten. Zij hebben toen een basistraining gevolgd. Nieuwe docenten op het Zone.college komen voor de zomer al een dag op school. De docenten Nederlands vertel ik dan over Numo. Ook plan ik aan het begin van het jaar een paar bijeenkomsten in voor nieuwe docenten voordat de Testsuites worden afgenomen. Ik vertel dan onder andere hoe zij leerlingen kunnen voorbereiden op deze meting, hoe de Testsuites worden afgenomen en wat er gebeurt met de resultaten.

Ook de betrokkenheid van ouders vinden we belangrijk. Daarom laten docenten Nederlands tijdens oudergesprekken de resultaten van de Testsuites en van Numo zien. De mentoren vertellen tijdens ouderavonden over Numo, omdat sommige leerlingen er ook thuis mee oefenen.'

TIPS VAN MICHIEL VOOR SCHOLEN DIE STARTEN MET NUMO

1. Neem eens een kijkje bij vergelijkbare scholen in de buurt die Numo gebruiken.
2. Begin klein, bijvoorbeeld met een paar pilotklassen. Of begin met het leerjaar 1 en rol Numo verder uit per leerjaar.
3. Kijk goed naar de randvoorwaarden. Een eigen device voor elke leerling is erg handig. Zijn die er niet, maak dan liever twee keer een halve les per week gebruik van een computerlokaal of laptopkar.
4. Maak met elkaar afspraken over hoe je Numo inzet en wat je doet met de resultaten.
5. Neem een actieve houding aan wanneer leerlingen oefenen in Numo en ga het gesprek met hen aan.
6. Wijs één of twee Numo-experts aan in de school, waar andere docenten met vragen terecht kunnen. Laat hen eventueel een Train de Trainer volgen bij Kurve.

